

СИЛАБУС

до навчальної дисципліни

«РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ і АВАРІЙ ТА ЇХ ПРОФІЛАКТИКА»

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 015 Професійна освіта (Охорона праці)

за освітньою програмою Професійна освіта (Охорона праці, технічна творчість)

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу	Розслідування нещасних випадків і аварій та їх профілактика
Мова викладання	українська
Викладачі	Чорна Оксана Григорівна
Профайл викладачів	http://mvf.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/
E-mail	chornaoksana@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODL	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=4053
Консультації	Четвер, 16 ⁰⁰ -17 ⁰⁰ , ауд.47

2. Анотація до курсу

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Розслідування нещасних випадків і аварій та їх профілактика» здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Охорона праці, технічна творчість)» підготовки бакалаврів за спеціальністю 015 Професійна освіта (Охорона праці). Дисципліна відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є питання розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків, професійних захворювань і аварій та їх профілактика, визначених відповідними державними нормативно-правовими та нормативно-технічними актами. Програма навчальної дисципліни містить один змістових модулі.

3. Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері охорони праці, надання знань, умінь, компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у здобувачів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Надання здобувачам вищої освіти обсягу знань, необхідного в їх подальшій професійній діяльності з питань розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків,

професійних захворювань та аварій, визначених відповідними державними нормативно-правовими та нормативно-технічними актами.

Завданням вивчення дисципліни «Розслідування нещасних випадків і аварій та їх профілактика» є ознайомлення із законодавчою та нормативною базою з розслідування, обліку та аналізу нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві та у побуті; вивчення алгоритму проведення розслідування нещасних випадків, та аварій на виробництві; якісне оформлення документації за результатами проведення розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.

Основні підходи до вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни ґрунтується на партнерській співпраці викладачів і студентів, особистісно орієнтованому підході до освіти, принципі систематичності та послідовності в освіті, аналітико-синтетичній професійно спрямованій діяльності студента.

4. Формат курсу

Комбіноване навчання (очний курс з елементами дистанційного навчання).

5. Результати навчання

Програмні компетентності навчання:

Здатність забезпечувати профілактику виробничого травматизму та професійних захворювань.

Здатність здійснювати правове забезпечення професійної діяльності в освітній сфері, сфері охорони праці, цивільного захисту населення, убезпечення життєдіяльності людини, охорони довкілля, контролю за виробничою діяльністю.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність організовувати контроль за дотриманням трудової дисципліни та правил безпечної експлуатації інструментів і технологічного обладнання, вимог з охорони праці, протипожежної безпеки та захисту довкілля.

Здатність вирішувати професійні завдання з охорони праці з обов'язковим урахуванням державних вимог зі створення та функціонування системи управління охорони праці на рівні підприємства та установи.

Здатність на практиці здійснювати ефективну професійну взаємодію, що сприяє вирішенню широкого спектру задач (психолого-педагогічних, соціальних, у сфері безпеки життєдіяльності та охорони праці).

Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

методи визначення економічної ефективності заходів, спрямованих на зниження виробничого травматизму, захворюваності, аварійності, забруднення навколишнього середовища;

методики проектування та застосовування засобів і методів забезпечення оптимальних умов праці;

проблеми соціальної та екологічної безпеки; базові принципи і механізми забезпечення соціальних гарантій працівників, пов'язаних з безпекою праці;

законодавчі та нормативні основи розслідування, обліку та аналізу нещасних

випадків, професійних захворювань та аварій в Україні;

порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві та виявлення їх причин;

порядок розслідування побутового травматизму;

порядок спеціального розслідування нещасних випадків;

методи аналізу нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;

уміти: застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти з промислової безпеки, гігієни праці та виробничої дисципліни;

використовувати принципи наукових досліджень, виявляти тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток небезпечних подій, самостійно виконувати поставлене інженерне завдання в галузі забезпечення безпеки й поліпшення умов праці;

організувати проведення розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань;

аналізувати й оцінювати небезпечні і шкідливі виробничі фактори.

Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	2	
Семестр вивчення	2	
Кількість кредитів ЄКТС	4	
Загальний обсяг годин	120	
Кількість годин навчальних занять	40	
Лекційні заняття	20	
Практичні заняття	20	
Семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна та індивідуальна	80	
Форма підсумкового контролю	Залік	

6. Пререквізити курсу

Навчальна програма дисципліни передбачає вивчення 8 тем, усі теми висвітлюються на лекціях, 7 з них висвітлюються на практичних заняттях. Найбільшою мірою дисципліна «Розслідування нещасних випадків і аварій та їх профілактика» спирається на теоретичні знання і практичні навички, сформовані при вивченні нормативних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки: «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці», «Метрологія та ергономіка в організації охорони праці».

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем. При цьому використовуються таблиці, схеми для наочного сприйняття матеріалу.

8. Політики курсу

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають письмову навчально-дослідну роботу у вигляді реферату.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції, лабораторні і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

9. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота.	Індивідуальна робота
Змістовий модуль. Розслідування нещасних випадків і аварій та їх профілактика							
Тема 1. Вступ. Законодавча та нормативна база України з розслідування нещасних випадків на виробництві та в побуті.	12	4				8	
Тема 2. Класифікація видів подій, причин нещасних випадків на виробництві.	16	2	2			12	
Тема 3. Розслідування та облік нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.	18	4	4			10	
Тема 4. Розслідування та облік професійних захворювань та отруєнь на виробництві.	16	2	4			10	
Тема 5. Організація та порядок спеціального розслідування нещасного випадку на виробництві.	14	2	2			10	
Тема 6. Розслідування та облік нещасних випадків невиробничого характеру, їх профілактика.	14	2	2			10	
Тема 7. Звітність та інформація про нещасні випадки, професійні захворювання та аварії	16	2	4			10	
Тема 8. Роль і значення розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій у профілактиці виробничого травматизму	14	2	2			10	
Всього	120	20	20			80	

Рекомендовані джерела:

Основна

1. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. - Охорона праці .- 1998 - №6. 29-44.
2. Деякі питання ведення обліку дорожньо-транспортних пригод, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року №424.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 3 жовтня 2017 року N 2148-VIII (в редакції від 03 липня 2020 року).
4. Закон України «Про охорону праці».
5. Класифікатор розподілу травм за ступенем тяжкості, затверджений наказом Міністерства охорони праці здоров'я України від 04 липня 2007 року №370.
6. Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2019 року № 659, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13 червня 2019 р. за № 612/33583
7. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 року № 270 (в редакції від 26 вересня 2020 року).
8. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337.

Додаткова література

1. Охорона праці: європейські і міжнародні стандарти та законодавство України (порівняльний аналіз) : науково-практичний посібник: у 2 т.. Т. 1. Мін-во юстицій. - Х.; К. : Державний департамент з питань адаптації законодавства, 2006. - 713 с.
2. Филипчук В. та ін. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві / Навчальний посібник. - Рівне: НУВГП, 2013. - 278 с. / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.Ua/1874/1/732847%20zah.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/tt1002>, .
2. <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index> – Сайт Фонду соціального страхування.

10. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання. Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань та самостійної роботи. Враховується рівень сформованості програмних компетенцій навчання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, захисту лабораторних досліджень, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань;
- захист лабораторних досліджень.

Критеріями оцінки є:

Усні відповіді:

- Повнота розкриття питання;
- Логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- охайність оформлення письмової роботи.

Кількісне оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)			МКР	Сума
Змістовий модуль			30	100
Поточний контроль	ІНДЗ	Самостійна робота		
50	10	10		

Навчальна дисципліна «Розслідування нещасних випадків і аварій та їх профілактика» складається з одного модуля. У ході якого студенти мають змогу сумарно отримати від 60 до 100 балів. Нарахування вказаних балів відбувається таким чином:

За результатами поточного контролю студент може отримати від 30 до 50 балів, за результатами самостійної роботи – від 12 до 20 балів. За написання МКР в студент може отримати від 18 до 30 балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент з навчальної дисципліни, складає 100 балів.

До кожного з вище зазначених видів діяльності, яке оцінюється викладачем нижче ніж на 60% від максимального балу вважається не задовільним та не зараховується. Такий не задовільно оцінений вид діяльності не може перекриватися балами отриманими за інші завдання (хоча й сумарна кількість дозволить отримати студенту позитивну оцінку). Тому сумарна рейтингова оцінка з навчальної дисципліни, яку студент може отримати коливатися в межах від 60 до 100 балів.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)			

Вивчення дисципліни передбачає академічну доброчесність студента, вміння бути самостійним, незалежним, креативним при виконанні самостійних завдань.